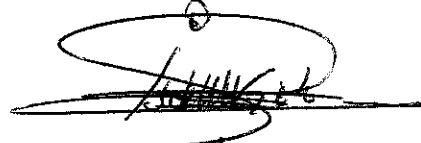

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

İsa GÖK
Mersin Milletvekili

Ağustos ayında Türkiye, Kürt Açılımı ile meşgul edilmişken, 31 Ağustos'ta yeni bir açılım süreci başlatılarak, İsviçre gibi bu konuda tarafsızlığını yitirdiğini kanıtlamış bir ülkenin arabuluculuğunda gizlice sürdürülen Türkiye-Ermenistan görüşmeleri kapsamında paraf edilen protokoller, 10 Ekimde imzalanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına ve Geliştirilmesine Dair Protokolde, ortak-sınırın protokolün yürürlüğe girmesinden sonra iki ay içinde açılacağı, öngörülmektedir. Protokolle Türkiye'nin yapacakları yazılı taahhüt altına alınmış, ancak Ermenistan'ın Azerbaycan'da işgal ettiği topraklardan çekilmesine ilişkin bir güvence yer almamıştır. Ermenistan'la ilişkilerin normalleştirilmesi, Dağlık Karabağ sorununun çözümüne, işgal edilen topraklardan çekilmesine bağhyken Türkiye'nin bu konudaki en önemli politik dayanağı hükümetiniz eliyle yitirilmiştir. Türkiye bu protokol çerçevesinde artık baskı altına alınacaktır. Ayrıca atılan bu imza ile Türkiye, Moskova Anlaşması'ndan doğan Nahcivan'ın olası işgaline yönelik garantörlük hakkından da vazgeçmiş olmaktadır.

Protokolün içeriği Türkiye açısından avantajlı değildir ve verilen ödünleri geri almak hiç de kolay olmayacaktır. Türkiye, Ermenistan Karabağ'dan çekilmeden sınırı açarsa Azerbaycan'ı yitirecektir. İşgal sona ermeden sınırı açmadığında ise tıpkı Kıbrıs meselesinde olduğu gibi çok büyük baskılar altında kalacaktır. Avrupa Birliği süreci başlarken Kıbrıs meselesi konusuyla bağlantılı olarak, Türkiye'den, sahalarını Rum gemilerine ve uçaklarına açması için Ek Protokolü imzalaması istenmiş ve karşılığında bir mutabakata varılarak Kıbrıslı Türklere yönelik ambargoların kaldırılacağı ifade edilmişti. Türkiye, 29 Temmuz 2005 tarihinde bu Ek Protokolü imzaladı ancak karşı taraf verdiği sözü yerine getirmedi. Sonraki süreçte Türkiye'nin imzaladığı bu Ek Protokolü onaylamasını istediler. Türkiye onay için bunu Meclise getirmediğinde ise Türkiye'nin üzerinde müthiş bir baskı uygulamaya başladılar. Avrupa Birliği üyelik müzakerelerinde, sekiz müzakere başlığının görüşülmesini dondurdular ve diğer müzakere başlıklarının sonuçlandırılmasını da Türkiye'nin Kıbrıs'ta vereceği bu tavize bağladılar.

Aynı şeyi Ermeni meselesinde de yapacaklar ve her 24 Nisan öncesinde bu konuyu gündeme getireceklerdir.

Zamana bağlı ve pek çok tuzakla dolu bu süreç karşısında;

- 1- Azerbaycan Parlamentosu'nda, Dağlık Karabağ sorunu hallolmadan, Azerbaycan topraklarındaki Ermeni işgali kalkmadan Türkiye-Ermenistan sınırının açılmayacağına

- ilişkin taahhütte bulunduğunuz halde, ne değişmiştir de protokoller imzalanmıştır? Azerbaycan-Ermenistan arasındaki Karabağ sorununda uzlaşmaya mı varılmıştır?
- 2- İmzalanan protokol öncesi çıkan kriz, iki tarafın da protokolü kendi açısından çok farklı yorumladığını ortaya koymuştur. Hal böyle iken, Türkiye'nin isteklerine protokolde açıkça yer verilmeden, sınırın açılması taahhüdüne neden girilmiştir?
 - 3- Meclisin protokolü onaylamasını Karabağ'ın işgalinin sona erdirilmesiyle ilintilendirdiniz. Ancak biliyoruz ki, parlamentodaki çoğunluğunuzla istediğiniz zaman kendi grubunuzdan istediğiniz kararı çıkarttırabiliyorsunuz. İşgal sona ermezse sınır açılmayacağına göre, bu durumda protokolün TBMM'de onaylanmayışını nasıl açıklayacaksınız?
 - 4- İmzalanan protokol TBMM'de onaylanmaz ise her 24 Nisanda ABD senatosuna gelen soykırım tasarısını kabul etme tehdit ve baskısı karşısındaki dayatmaya cevabınız ne şekilde olacaktır?
 - 5- Ermenistan Azeri topraklarını işgal ettikten ve 1 milyon insanı göçmen durumuna düşürdükten sonra Türkiye bir karar aldı ve Ermenistan ile sınırlarını kapatarak diplomatik ilişkilerinden vazgeçti. Ancak işgal ortadan kalkmadığı halde, protokol metinlerinde Türkiye'nin sınırları açacağı, diplomatik ilişkiler kuracağı konusu yazılı olarak yer almasına rağmen Ermenistan'ın işgal ettiği topraklardan çekilmesine dair neden hiç bir işaret bulunmamaktadır? Karabağ meselesine dair dolaylı da olsa bir atıf neden yoktur?
 - 6- Ermeni Devleti bağımsızlığını ilan ettikten sonra Kars Anlaşması'nın geçerliğini reddetmiştir. En temel hukuki zemin olarak Türkiye-Ermenistan sınırını ve ilişkilerini düzenlemekte olan bu anlaşmanın kabul edilmesi konusu dahi protokolde neden yer almamaktadır? Sınırlarımızı tanımayan ama tanımadığı bu sınırlarımızı açmamızı isteyen Ermenistan'ın, protokolün imzasını bile Kars Antlaşması'nın yıldönümü olan 13 Ekim tarihinde atmak istememesini siz nasıl açıklamaktasınız?
 - 7- Erivan'ın Türkiye topraklarına yönelik hiç de halisane olmayan niyetleri hâlâ devletin kurucu belgeleriyle canlı tutulurken, iki ülke ilişkilerinin uzlaşa ve karşılıklı güven zeminine oturtulmasını öngören protokollerde Kars Antlaşması'nın geçerliği neden belirtilmemiştir?
 - 8- Kars Antlaşması'na protokolde yer verilmemesi, Ermenistan'ın iddialarının kabul edildiği izlenimine yol açılmayacak mıdır? Bu büyük eksikliğin kriz ve çatışma yaratma potansiyeli neden göz ardı edilmiştir?
 - 9- Azerbaycan için şimdiye kadar dış politika konusu diye bakmadığı Türkiye ile ilişkileri, artık bir dış politika konusu olmaya başladı. Oysa eskiden Azerbaycan ile ayrı çıkarlarımız yoktu. Yürürlüğe girmese bile bu protokol Azerbaycan'ın Türkiye ile ilgili endişelerini arttıracaktır. Türk Azeri ilişkilerinin gördüğü zarar nasıl telafi edilecektir?
 - 10- Kafkaslarda olması istenen barış, Karabağ işgali sona erdirilmeden nasıl sağlanacaktır?
 - 11- Türkiye'nin öteden beri soykırım iddiasına karşı önerdiği Tarih Komisyonu, neden alt komisyonlar arasında adeta bir kenara itilmiştir? Ermenistan, "Soykırım kanıtlanmış tarihi bir olgudur, komisyonda tartışmamız söz konusu değildir" diye kendi halkına güvence sunarken, Ankara, kurulacak tarih komisyonunun görev talimatının net ve açık olmasında neden ısrarlı olmamıştır?
 - 12- Ermenistan'ın geçmişte Nahcivan'a da saldırdığı ancak Moskova ve Kars Antlaşmalarında yer alan Türkiye'nin garantörlük hakkını kullanacağını ileri sürmesiyle burayı işgal edemediği gerçeği hatırlanacak olursa, Türkiye'nin Nahcivan üzerindeki garantörlük hakkına protokolde atıfta bulunulmamasının gerekçesi nedir?